

NASIL BİR TMMOB?*

Bugün dünyamız sömürü coğrafyasının sınırlarına varıldığı, halkları ve-emekçileri ile süper mali büyümeler temelinde kuşatılıp esir alınan vahşi bir gezegene dönüştürülmüş haldedir,

Liberalizm; talebin daralmasından kaynaklanarak düşen kar oranları krizini, 1930'larda Keynesyen teori (John Maynard Keynes - Keynesci İktisat) ve uygulamalarla çözmeye çalışmıştı. Bu uygulamaya göre kapitalizmin uzandığı her alanda gelir dağılımının göreceli dahi olsa iyileştirilmesi gerekiyordu. Bugün ABD Merkezli NAFTA, Almanya Merkezli AB ve Uzakdoğu'da Japonya Merkezli Üç Emperyalist Odak; emperyalist hegemonya mücadelesinde neoliberal uygulamalarla yeni bir dünya kurmuşlardır. Bugün emperyalist ülkelerde "Refah Devleti", üçüncü dünyada "Ulusal Popülist Kalkınmacı Devlet" tasfiye edilerek insanlık, "büyük insanlık" finansal liberalizmi amentü bellemiş ve çokuluslu şirketlerin esiri haline getirmiştir.

1980'lerde neoliberalizmin vazileri yeni dünya düzenini barış ve demokrasi, hukuk düzeni, küreselleşme, kaynakların daha etkin dağılımı, ekonomik istikrar, gelişmekte olan ülkelere gelişmiş ülke olma şansı tarzında güdülüyor ve sistem içi "teknolojik devrim", "bilgi çağı" masallarını sunuyorlardı, Tarihin artık sonu gelmiş, sınıf mücadelelerinin yerini ortak küresel çıkarlar ve işbirliği almıştı. Artık sınıflar, geride kalmış postmodern bir dünyada "imtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış bir dünya" oluşturmuştur,

1980'lerde coğrafyamıza döndüğümüzde ise; artık askeri faşist diktatörlük dünya finans sermayesinin yapısal dönüşü-

irsin Önsel
Jeoloji Mühendisi

münün en saydam kuram ve pratiğini uygulamak üzere sahnede idi. Önce devrimcilerin ve, sırası ile sosyalistlerin, demokratların, yurtseverlerin, aydınların kanını içmeye başlayarak işe koyuldular. Yeni dünya düzeni adına Şili'de, Arjantin'de ne yaptılar ise daha deneyimli olarak laboratuvarlarını bu topraklarda genişlettiler.

Şimdilerin 30'lu yaşlarındaki genç mühendisleri o günlerde gözyaşlarını gizlice akıtıp hapis hane kapılarında, işkencehaneler önünde babalarının, annelerinin, ablalarının, ağabeylerinin "umut güneşi" olmayı sürdürdüler ve her şeye rağmen bugünlere sağlıklı bir kafayla ulaştılar.

Dünya ölçeğinde sermaye birikimi maddi büyümeden mali büyümeye yönelirken, bu topraklarda hayali ihracatlar örgütleniyor, trilyonlar geleceğin eli kanlı çetelerine finans oluşturuyordu. Aynı tarihlerde Amerikan Çelik İşletmeleri'nin başkanı Janes Roderick "yönetimin görevi çelik değil, para yapmaktır" derken, bu topraklarda grevli-toplu sözleşmeli sendikalar hakları yok ediliyor; işçilere» mühendislere, tüm emekçi halka cehennem yaşatılıyordu, David Harvey'in deyişi ile "neoliberalizmin yarattığı mali sistem gerçek temel üretim karşısında görülmemiş bir özerklik kazanırken" bu coğrafyada emperyalizmin Türkiye temsilcileri IMF kapılarında onları da şaşkırtan % 40'larda beklenen enflasyon göstergeler-

rini % 70'lere çekerek pişkin aşâğılık sursatları ile gülüyorlardı. Yeni dünya düzeninin Barış ve Demokrasi vazettiği yıllarda bu coğrafyada kirliliğe bir savaş sürüyor; köyler yakılıyor, kitlesel göçler yaratılıyor, on binlerce genç İnsan toprağa veriliyor, faili meçhul (aslında belli) cinayetler halkımızın üzerinde kara bir gölge gibi dolaşıyordu, Bir avuç insan hakları savışçısı enerjilerinin tümünü harcarken, egemen güçlerce yok ediliyor; şovenizmin rüzgarları bütün ülkenin insanlarını etkisi altına alıyordu. Neoliberalizm ideolojik ve politik alanda, "Serbest Pazar" ekonomisi temelinde tahkimat görüyor, modernite gerilerde bırakılarak insanlık ve uygarlık post-modern bir döneme giriyordu. Bunun Türkçe anlamı insan tarihini yapamaz demektir...

İdeolojiler birinin çıkarının, herkesin çıkarı olduğu bilincini yerleştirmek üzere üretilip yaygın bilinç haline getirilirler. Eğer modernite eski metafizikten bir kopuş demekse, insanlık ve uygarlık tarihinde ileri bir adımdır. Ve insanın bilinçli eylemiyle olayların seyrini etkileyebileceği, etkilemesi gerektiği düşüncesini içerir,

Günümüzde Yeni Dünya Düzeninin ideolojisiyle post-modernizm neredeyse birbir örtüşmüş, insanların, sınıfların ve ulusların aklını başından almış ve onların bilinçli eyleminin bir değeri olmadığı düşüncesini vazederek, apaçık sermayenin egemenliğini meşrulaştırma işlevini görmeye başlamıştır.

Dünya ölçeğinde mali sermayenin yeniden yapılanışının ülke ve Türk Mimar Mühendis Odaları Birliği'ne yansıyan projeksiyonu acaba nedir?

Modern dünyanın egemen öznesi olan

sermaye kendi kullanımı ve faydası dışında kalarak (ki niteliği odur), tüm insanı ve toplumsal olgulara kayıtsız olarak TMMOB'a cepheden dalmış bir konumdadır. Yani mali sermayenin argümanları saf bir görüntü içinde ve fakat sinsice ve haince emilerek, Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği odalarında sermayenin dansı başlamış bulunmaktadır, Meta olarak para ve onun oryantalizmi TMMOB odalarının toplumsal örgütlenmesinde hakim ilke olmaya doğru koşmaktadır. Neoliberal varoluşla ve kurumsallaşmayla kendilerini çelişki içinde algılamayan ve bu varoluşta sisteme yamalanmış örgütlenmelerin dramatik sonucu kitleselleşen mühendis ve mimarların örgütsüz ve sefil bırakılmalarıdır. Kamusal alanın ne olduğunu göremeyenlerin, emek cephesinin sistemi karşıdan algılayan gücünü reddedenlerin, Türk Mimar Mühendis Odaları Birliği'nin tarihsel perspektifinde yerleri var mıdır? Bugün mali sistemin bir argümanı olarak gördüğümüz "Yetkin Mühendislik" kavramının önümüze koyup, dayatanlarla, ODTÜ'leri, İTÜ'leri, KTÜ'leri dibe vurdurarak vakıf üniversitelerinde "Beyaz yakalı" mühendisler yetiştirenlerin dolaylı değil, tam bir örtüşmesi söz konusudur. Dijital sinir sistemleriyle metalaşan bir gövde ve onun beyinsel varoluşu önce "Çemişkezek!", ve "Bayburt!" üniversitelerinde "Savaşa değil, eğitime bütçe" diyenlerin gözlerine sokarcasına bir mimar, mühendis ordusu yarattılar; şimdi onlara "ya yetkin mühendislikle donanırsınız, ya da beyaz yakalıların çantasını taşıyabilirsiniz" diyebilmektedirler,

Mühendisin metalaşması, yani sermayeleşmesi sonucunda kaçınılmaz olarak sermayenin toplum üzerinde ve içinde hakimiyet kuran öznelliğiyle gerçekliğe bakma durumu kaçınılmazdır. Bu oluşumun görünüşleri kastlaşmadır, bürokratlaşmadır, kendisine v© emeğe yabancılaşmaktır, meslek şövenizmidir,

60 bin üyeli bir odamızın genel sekreteri bilimlerin yelpazesinde mühendislik disiplinlerinin sentezlenip, bir güç odağı yaratılmasına yönelik TMMOB kavrayışlarını serbest pazarın rekabetçi ve tekelci anlayışına nasıl taşıyor? "JEOLOJİ MÜHİNDİSÜĞİ ASLINDA MÜHENDİSLİK DENMESİNE RAĞMEN BİR DOĞA BİLİMİ EĞİTİMİNİ İÇERİR VE MÜHENDİSLİKLE İLGİSİ İKİNCİ DERECEDEDİR,⁸ Bu söylemini Jeofizik mühendisleri için de tanımlamakta bir beis görmemektedir, Bunu kime söylemektedir? Bayındırlık ve İskan Bakanlığına, Ve ne adına söylemektedir? Piyasa ve rant adına. Şimdi diyoruz ki; alınız bu rantı da tepe tepe kullanınız, Dosyaları koltuklarınızın altına koyup, ihale kapılarında belki de grevli toplu sözleşmeli sendikal haklarımızı savunmuş olursunuz. Belki de meslek, demokrasi, barış, özgürlük ilkelerimizi başat duruma getirirsiniz, Belki de TMMOB'nin kamusal gücünün Örgütlenmesine ve emek cephesine katkılar sağlarsınız, Yolunuz açık olsun,

Ama 30 yıldır beraberce mücadele ettiğimiz» özgücümüzü üyelerimizin dayanışmasından aldığımız "YüregimideW insan sevgisini» yurtseverliği» devrimciliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin sökülüp atmayacağını bilincinde; bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgecilerin değil, halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız¹¹ diyen, devrimci şiarı benimsemiş inşaat mühendisi arkadaşlarıma sesleniyorum, Odanıza gidiniz ve oraya sahip çıkınız,

Yaşanan dönemin güncel veya ivedi sorunları karşısında bu sorunların içerikleri düzleminde bir tutum almayan ve duruş göstermeyen, bu medeniyet ve ahlak sisteminin ürettiği insan "faydacı insandır." Ve bu insan evrensel olarak değil, tarihsel bir insan olarak karşımızda durmaktadır, Burada sözünü ettiğimiz bu-

gün varolan bir insanlık oluşumudur, Fakat bu oluşum geçmişte olduğu gibi gelecekte de varolmayacak bir insanlık durumudur,"

Tümüyle metalaşan dünyada mali sermayeyle "mahcup gelin" tarzında dans eden, içini boşalttıkları devrimci söylemlerin ardındaki arkadaşlara da bir çift sözümüz var; "Yapay bir takım tartışma süreçleri yaratılıp" kendilerini liberallikle, yeni dünya düzenciliğiyle suçladığımızı "paralı-parasız odalar tartışması" açarak, kafaları karıştırdığımızı, üye ödentileri dışında gelir getirici her türlü çalışma yanlışır diyerek yapay ayrımlar yarattığımızı ikına sıkına söyleyip yazabilmektedirler, Bu arkadaşlarımız eleştirel aklı ne zaman terk ettiler bilemiyoruz. Ama bu işten hiçbir şey anlamadıkları ortada, Aynen ABD emperyalizmini anlamış görünüp, Avrupa (AB) Emperyalizmini güller açan bahçe zannettikleri gibi...

Üye aidatları sorunu salt bir ekonomi sorunu değildir, Üye aidatları sorunu organik bir sorundur; bir doku sorunudur. Bağ kurmadır, dayanışmadır, tartışmadır, felsefedir, örgüttür, insandır, siyasettir. Ancak ve ancak dört buçuk trilyonluk bütçeleriniz, söylediğiniz bu olguları kucaklayabilirse, yabancılaşmayı önleyebilirse, metalaşan mühendise eleştirel akim zenginliğini ve davranışını yansıtabilirse, devrimci söyleminizin içeriği doldurabilirsiniz. Oysa siz odanızın bu faslı kapattığını, bu tartışmayı sonuçlandırdığını söylüyorsunuz,

Kapitalist varoluşla uyumlu bir tsilinç ve pratik sergilemek, piyasanın görünmez yasaları ve hakimleri tarafından önce atomlarınıza ayrılmanızı ve yeniden kristalleşmenizi gerekli kılar,

Kristalleştirdiğiniz yeni varoluşunuzla artık siz siz değilsinizdir. Ve o zaman meslek odalarınız adına baca temizleme organizasyonları yapıp, sürücü kursları açıp,

spekülatif arsa oyunlarına dalıp, iş han-ları projeleri geliştirip, laboratuvarlar ku-rup sermayenin engin denizinde yelken açarsınız ve bir daha asla geri dönemez-siniz....

Tarihimizin hiçbir döneminde metalaş-manın nesnel karakteri, insan yaşamının somut koşullarını insana rağmen bu de-rece geriye çekememiştir,

Buna göre bu coğrafyadaki on binlerce mühendis; TMMOB'un yıllar süren şiar-larını benimseyip daha demokratik ve üretken bir geleceğin kurulmasına çaba-layan toplumsal güçlerin ulusal ve ulus-lararası birlik ve dayanışmasına katılma-

yı tercih etmek zorundadır.

Bütün bu gözlemlerden sonra eliyoruz ki:

Emperyalist bir abluka içerisindeki ülke ve onun ortasındaki TMMOB'un yıllarca değişmeyecek stratejik bir hattı olmalıdır. Bu hat; kitlesi ile birlikte kendisinin öne çıktığı mesleki, sosyal, ekonomik toplumsal taleplerinin savunulması hattıdır, Konjonktürel olarak değişen her durumu değerlendirmekle birlikte, kapitaliz-min var olduğu sürece değişmeyecek olan sömürü toplumunda, ana örgütlen-me eksenimizi emek cephesinin tam orta yerinde her geçen gün güçlendirmek konumundayız.

Mesleki, sosyal, ekonomik haklar için mücadeleyi hafife almak ve bu rotayı çevirmek, içine düşülecek en büyük tuzaktır. Böyle bir hattın savunulması, durmadan kendini geliştirerek yenileyen gücümüzü egemen sınıflar önünde büyüten bir varoluştur,

Sadece kitle çalışmasını güçlendiren, demokratik taleplere sahip çıkan, toplumsal muhalefette işbirliği yapan bir TMMOB yarınların TMMOB' u olacaktır,

** Bu yazı yazarın TMMOB 36, Dönem Olağan Genel Kurulu'ndaki konuşmasıdır.*

**ODAMIZ ÜYESİ CUMHUR GAZIOĞLU'NUN
KARİKATÜR KİTABI ÇIKTI**

Odamızdan edinilebilir.

KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ YAYINLARI